

Br: 03-02-430-3045/2

Podgorica, 31.07.2023. godine

MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA
- n/r ministarki, gospođi mr Maši Vlaović -

Poštovana gospođo Vlaović,

Povodom *Predloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o raspodjeli sredstava za štampane medije i internetske publikacije*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga pravilnika* i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Članom 17, stav 2 Zakona o medijima ("Sl.list Crne Gore", broj 82/20) propisano je da država može obezbijediti dio sredstava iz budžeta Crne Gore u cilju pružanja javnih usluga, radi ostvarivanja Ustavom i zakonom zajamčenih prava za medijske nekomercijalne sadržaje od javnog interesa u štampanim neprofitnim medijima. Takođe, članom 18 ovog Zakona propisano je da se Fond za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija finansira u iznosu od najmanje 0,09% tekućeg budžeta Crne Gore utvrđenog godišnjim zakonom o budžetu, od čega se, shodno članu 18 stav 2 40% sredstava, usmjerava u podfond za dnevne i nedeljne štampane medije i internetske publikacije.

Dostavljeni *Predlog pravilnika* odnosi se na uspostavljanje efikasnosti kriterijuma ocjenjivanja i bodovanja projekata na način što će se raspodjela sredstava vršiti na postojanijoj osnovi, sa razrađenijim kriterijumima, uz proporcijalniju dinamiku raspodjele sredstava, što u konačnom doprinosi svrsishodnijem procesu finansiranja medijskih sadržaja od javnih interesa.

Za implementaciju *Pravilnika* potrebna su sredstva u iznosu od 810.000,00 € i ista su obezbijeđena Zakonom o budžetu za 2023. godinu, kod potrošačke jedinice Ministarstvo kulture i medija, na aktivnost Podrška razvoju medijskog pluralizma, na izdatak 4319 - Ostali transferi institucijama.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija nema primjedbi na *Predlog pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o raspodjeli sredstava za štampane medije i internetske publikacije*.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr. Aleksandar Damjanović

Crna Gora
MINISTARSTVO FINANSIJA
 Podgorica

Primljeno: 31. 07. 2023				
Org. od.	Jedinstveni klas. broj	Redni broj	Prilog	Vrijednost
03-02-430/23		- 3045		

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo kulture i medija

NAZIV PROPISA

Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o raspodjeli sredstava za štampane medije i internetske publikacije

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Članom 17 stav 1 Zakona o medijima („Službeni List CG“ broj 82/20) predviđeno je da država iz budžeta Crne Gore finansira projekte u oblasti informisanja, obezbjeđivanjem finansijskih sredstava za pružanje javnih usluga kroz Fond za podsticanje medijskog pluralizma i raznovrsnosti medija, dok je članom 18 stav 1 Zakona o medijima propisano da se Fond finansira u iznosu od najmanje 0,09% tekućeg budžeta Crne Gore utvrđenog godišnjim Zakonom o budžetu; od čega se, shodno članu 18 stav 2 tačka 2 navedenog zakona, 40% sredstava usmjerava u podfond za dnevne i nedeljne štampane medije i internetske publikacije. Članom 21 stav 1 Zakona o medijima, propisano je da Savjet regulatora za audiovizuelne medijske usluge i nezavisna komisija koju obrazuje Ministarstvo, u skladu sa članom 18 stav 2 tačka 2 zakona, vrše raspodjelu sredstava iz Fonda, jednom godišnje, na osnovu javnog konkursa.

Problemi koje predloženi akt treba da riješi odnose se na uspostavljanje efikasnosti kriterijuma ocjenjivanja i bodovanja projekata koje osnivači medija podnose za dodjelu sredstava iz Fonda, preciziranje odgovarajućih rješenja u važećem Pravilniku o raspodjeli sredstava za štampane medije i internetske publikacije, te u konačnom izmjenom odredbi važećeg akta koje se odnose na dinamiku raspodjele sredstava kako bi njihovu dodjelu pratili kvalitetni i blagovremeno podneseni izvještaji o njihovoj upotrebi, što u konačnom doprinosi svrhodnijem procesu finansiranja medijskih sadržaja od javnih interesa.

Uzroci problema bi se s toga mogli posmatrati kroz nedovoljno razrađena rješenja u važećem Pravilniku, posebno ona koje se odnose na kriterijume na osnovu kojih se procjenjuju i boduju projekti prilikom raspodjele sredstava.

Usljed navedenog, oštećeni su kako subjekti koji konkurišu za dodjelu sredstava, odnosno osnivači medija čiji medijski sadržaji od javnog interesa trebaju da se finansiraju iz javnih prihoda, usljed smanjene mogućnosti važećeg rješenja da podobnije razradi kriterijume za raspodjelu sredstava. Ujedno, oštećena strana je i Država Crna Gora, budući da je u prethodnom periodu znatno bio otežan monitoring realizacije projekata i namjenske upotrebe sredstava, jer se većina sredstava dodjeljivala odmah po zaključenju ugovora, neposredno pred početak realizacije projekata. Na ovaj način, kako je to predloženo članom 3 Prijedloga, to se rješenje nastoji izbalansirati, tako da samo polovinu sredstava korisnici dobiju po zaključenju odgovora, 30% dodijeljenih sredstava nakon odobravanja privremenog izvještaja, a posljednjih 20 % nakon odobravanja konačnog izvještaja. Konačno, Prijedlogom je striktno predviđeno da Ministarstvo kulture i medija utvrđuje ukupan iznos sredstava koja se dodjeljuju za dnevne i nedjeljne štampane medije i internetske publikacije prilikom objavljivanja konkursa za raspodjelu sredstava iz Fonda.

U slučaju „status quo“ opcije, a sa iznijetim problemima sa kojima se suočava važeće rješenje, problem bi samo dalje evoluirao u pravcu nedovoljno efikasnog i djelotvornog dodjeljivanja sredstava iz Fonda.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Krajnji cilj koji se želi postići ovim Prijedlogom odnosi se na ostvarivanje javnog interesa u punom kapacitetu, na način što će raspodjela sredstava vršiti na postojanijoj osnovi, sa razrađenijim kriterijumima, uz proporcijalniju dinamiku raspodjele sredstava, koja treba da bude usklađena sa kvalitetom projekata i realizacijom projektnih aktivnosti korisnika sredstava.

Time se naročito vodi računa o aktivnostima iz pregovaračkog procesa sa EU. (PP X i XXIII).

Takođe, potrebno je pomenuti, iako još uvijek nevažeća, Medijska strategija Crne Gore 2023-2027 sa Akcionim planom za period 2023-2024, koja je u procesu usvajanja, u sklopu mjera iz pratećeg Akcionog plana predviđa aktivnost koja se odnosi na izradu Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o raspodjeli sredstava za štampane medije i internetske publikacije.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Objasnite preferiranu opciju?**

Za ostvarivanje ciljeva je moguće predvidjeti više opcija.

Članom 22 Zakona o medijima predviđeno je da se način i uslovi raspodjele propisuju aktom organa uprave nadležnog za poslove medija. S tog razloga, Ministarstvo kulture i medija se odlučilo za donošenje relevantnog akta, odnosno Pravilnika o raspodjeli sredstava za štampane medije i internetske publikacije. Kako je navedeni Pravilnik donijet, važeći je i već primjenjen u praksi, to se ima smatrati „status quo“ opcijom. Izborom navedene opcije bi se i dalje vršila raspodjela sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija, ali kako je navedeno, navedeni kriterijumi i određene nejasnoće koje nijesu riješene u važećem rješenju, bile bi prepreka ka punom ostvarivanju suštine zbog čega je ovaj institut ustanovljen zakonom, a to je da se zadovolji u najvećoj mogućoj mjeri javni interes. Zbog svega navedenog, ovo se ne može smatrati preferiranom opcijom.

A iz istih razloga, usvajanje Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o raspodjeli sredstava za štampane medije i internetske publikacije bi upravo doprinijelo zacrtanim ciljevima, te se s toga smatra preferiranom opcijom.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Rješenja u predloženom propisu će najviše uticati na osnivače medija, odnosno subjekte koji treba da se finansiraju iz javnih prihoda za kreiranje medijskih sadržaja od javnog interesa, zaposlene u medijima, ali i samo Ministarstvo kulture i medija, kao resorni organ državne uprave u navedenoj oblasti.

Direktno, pozitivni uticaji će se postići kroz povećanje medijskih sadržaja od javnog interesa, povećanje broja ili efikasnije angažovanje postojećih ljudskih resursa, odnosno zaposlenih u medijima, dok će indirektno doći do jačanja profesionalizma, etike u izvještavanju.

Indirektno, kroz veći broj medijskih sadržaja od javnog interesa, društvo će imati veće benefite kroz jačanje povjerenja u medije, a sve u vezi sa jačanjem kvaliteta informisanja građana/ki, što će posebno ostaviti pozitivne posljedice na građane/ke. Takođe, razrađenijim kriterijumima bodovanja i ocjene projekata korisnika/ca sredstava, jačaće se i sam princip transparentnosti rada i ujedno porasti povjerenje građana/ki u nadležni organ za raspodjelu – Ministarstvo koje formira Nezavisnu komisiju za raspodjelu sredstava.

U pogledu uticaja na privredu, usvajanje predloženog akta će posebno pozitivno pogodovati malim i srednjim preduzećima, budući da veliki broj ovih subjekata na tržištu zapošljava novinare/ke i druge koji se bave novinarskom profesijom i koji se, između ostalog prijavljuju na konkurs za dodjelu sredstava iz Fonda. Uporedo, novim rješenjima u pogledu jasnijih kriterijuma ocjenjivanja i monitoringa realizacije, podstiče se zdrava konkurencija na tržištu i promocija domaće medijske scene. Takođe, podstiče i stvaranje novih subjekata na tržištu, imajući u vidu da je druga godina raspodjele sredstava iz Fonda imala veći broj prijavljenih i na kraju finansijski podržanih projekata u odnosu na prvu godinu, te konstantno povećan broj medija, posebno internetskih publikacija upisanih u Evidenciju.

Neće biti troškova po građane/ke i privredu.

Ne postoje administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za primjenu ovog propisa obezbjeđena su sredstva iz Budžeta Crne Gore u skladu sa članom 18 Zakona o medijima, u iznosu od najmanje 0,09% tekućeg budžeta, od čega 40% budžeta je predviđeno za podfond za dnevne i nedjeljne štampane medije i internetske publikacije, a 60% za komercijalne i neprofitne štampane medije.

Iznos od 60% ukupnih sredstava pripada Agenciji za elektronske medije, odnosno regulatoru za audiovizuelne medijske usluge, dok 40% sredstava se planira u okviru tekućih budžetskih sredstava Ministarstva kulture i medija.

Obezbjeđivanje sredstava iz budžeta za ove namjene je kontinuirano, budući da Ministarstvo kulture i medija, kao i regulator za audiovizuelne medijske usluge, dodjeljuju sredstva jednom godišnje objavljivanjem javnog konkursa, u nivou iznosa koji je te godine oprijedjeljen Budžetom Crne Gore.

Usvajanjem ovog podzakonskog akta nije predviđeno dalje donošenje novih podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze.

Implementacijom ovog akta ne postoje međunarodne finansijske obaveze.

Neophodna finansijska sredstva su obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, u sklopu Programa 11 054 Mediji : Potprogram 11 054 001 Medijski pluralizam; Aktivnost 11 054 001 001 Podrška razvoju medijskog pluralizma pozicije : 431 Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru 811.000,00 eura; 431-9 Ostali transferi institucijama 810.000,00 eura. Takođe, Ministarstvo kulture i medija će predložiti neophodna finansijska sredstva prilikom procesa planiranja budžeta za narednu fiskalnu godinu.

Implementacijom ovog strateškog dokumenta ostvaruje se prihod za budžet Crne Gore u kontekstu povećanja zarada zaposlenih u medijima, pojačanog nadzora i dosljednog poštovanja zakona od strane svih društvenih

subjekata, što će posredno uticati i na veći priliv u državnu kasu putem plaćanja doprinosa, širenjem liste kaznenih odredbi i kruga zaštićenih prava u zakonima za čije nepoštovanje se mogu pokrenuti postupci pred nadležnim sudom i izricati novčane kazne u slučaju njihovog nepoštovanja.

Implementacijom ovog strateškog dokumenta posredno se ostvaruje prihod za budžet Crne Gore, na način što će veći broj finansiranih medijskih sadržaja posredno uticati i na veći priliv u državnu kasu putem plaćanja doprinosa na zarade zaposlenih i angažovanih lica na projektima i plaćanja drugih dažbina koje će imati korisnici sredstava u realizaciji projektnih aktivnosti.

Metodologija obračuna potrebnih finansijskih izdataka/prihoda je utvrđena na osnovu procenata raspodjele sredstava propisanih u članu 18 Zakona o medijima.

Prilikom preciznog obračunavanja finansijskih izdataka/prihoda nije bilo problema.

Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na sam nacrt, odnosno prijedlog propisa, te stoga iste nijesu mogle biti uključene u tekst podzakonskog akta.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nisu prihvaćeni. Obrazložiti.**

Imajući u vidu prirodu materije koju razmatra predloženi propis, smatramo da prilikom pripreme Prijedloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o raspodjeli sredstava za štampane medije i internetske publikacije nije bilo potrebe za korišćenjem eksterne ekspertske podrške, kao i obavljanja konsultacija eventualno zainteresovanih strana.

Iako u pripremnoj fazi nije bilo konsultovanja sa zainteresovanim stranama, u procesu usvajanja predloženog akta je bilo ciljanih konsultacija sa nadležnim institucijama, počev od Agencije za zaštitu konkurencije što je rezultiralo izdavanjem pozitivnog mišljenja na Prijedlog akta, dok je u procesu izrade RIA obrasca bilo konsultacija sa Ministarstvom finansija, čije sugestije su bile od ključnog značaja za dalje koncipiranje ovog dokumenta.

Ipak, potrebno je naglasiti, da sugestija na sam tekst Prijedloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o raspodjeli sredstava za štampane medije i internetske publikacije od strane navedenih subjekata nije bilo.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Za implementaciju predloženog propisa nema prepreka.

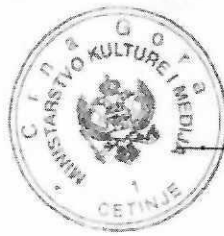
U pogledu mjera koje će biti preduzete tokom primjene propisa, da bi se ispunili postavljeni ciljevi, važno je naglasiti da će Nezavisna komisija, koja predlaže Odluku o raspodjeli sredstava iz Fonda, imati jasnije kriterijume prilikom bodovanja projekata, te da će nakon dodjele sredstava korisnicima, Ministarstvo efikasnije vršiti evaluaciju projekata kroz izmjenu dinamike dodjele sredstava, čime će projekti opravdati primarni cilj – kreiranje medijskih sadržaja od javnog interesa.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva odnose se na: povećan broj finansiranih medijskih sadržaja od javnog interesa; promociju profesionalizma i etike u medijskom izvještavanju; ažurnije, detaljnije i potpunije izvještaje o namjenskom korišćenju sredstava iz Fonda.

Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa biće zaduženo Ministarstvo kulture i medija.

Datum i mjesto

09.05.2023, Podgorica

Starješina

[Handwritten signature]